

पशुसंवर्धन विभाग

मुख्यमंत्री ग्रामीण पशुधन उदयोजकता योजना (जिल्हा वार्षिक योजना)

अ.क्र.	योजनेचे नाव	अनुदानाचे स्वरूप	लाभार्थी निकष
१	लाभार्थ्यांना ०१ किंवा ०२ दुधाळ गाय/म्हैस व ३ वर्षांचा विमा	अ) सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के ब) अनुसुचित जाती ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५ टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	१) गाय/ म्हैस साठी जमिनिची आवश्यकता नाही. २) गाय/म्हैस गटासाठी किमान १ एकर जमीन आवश्यक ३) अत्यल्प भूधारक (१ हेक्टर पर्यंत भूधारक) ४) अल्प भूधारक (१ ते २ हेक्टरपर्यंत भूधारक) ४) वनहक्क धारक ५) महिला बचत गटातील लाभार्थी - १ गाय/म्हैस गटातील महिलांना ५० टक्के व २ गाय/म्हैस गटासाठी ३० टक्के आरक्षण
२	लाभार्थ्यांना ५+१ शेळी / मेंढी गट किंवा १०+१ शेळी/मेंढी + विमा	अ) सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के ब) अनुसुचित जाती ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५ टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	१) ५+१ गटासाठी जमिनिची आवश्यकता नाही. २) १०+१ गटासाठी किमान १ एकर जमीन आवश्यक ३) अत्यल्प भूधारक (१ हेक्टर पर्यंत भूधारक) ४) अल्प भूधारक (१ ते २ हेक्टरपर्यंत भूधारक) ४) वनहक्क धारक ५) महिला बचत गटातील लाभार्थी ५+१ गटातील महिलांना ५० टक्के आणि १०+१ गटासाठी ३० टक्के आरक्षण
३	लाभार्थ्यांना १६-१८ आठवडे वयाच्या ५०० अंडी देणा-या सुधारीत कुक्कुट / देशीपक्षी, अर्धबंदिस्त /पिंजरा/गादी पध्दतीचे शेड ,खादय, पाणी भांडी, अंडी ट्रे एग नेस्ट ई. आवश्यक साहित्य	अ) सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के ब) अनुसुचित जाती ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५ टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	अ) भूमिहिन ब) अत्यल्प भूधारक क) अल्प भूधारक ड) वनहक्क धारक ई) महिला बचत गटातील लाभार्थी दिव्यांगासाठी ५ टक्के आणि महिलांना ५० टक्के आरक्षण
४	वैरण विकास योजना अ) चारा उत्पादन कार्यक्रम : चारा बियाण्यांचा / ठोंबाचा पुरवठा	१०० टक्के अनुदान	अ) वैयक्तिक शेतकरी ब) वनहक्क धारक क) नोंदणीकृत शेतकरी समुह गट ड) स्वतःची जमीन व सिंचन सुविधा
५	पशुपालकांना कडबाकुट्टी यंत्र खरेदीसाठी अनुदान	१) सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के २) अनुसुचित जाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५ टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	अ) भूमिहिन ब) वनहक्क धारक क) अत्यल्प भूधारक ड) अल्पभूधारक ई) महिला बचत गटातील लाभार्थी दिव्यांगासाठी ५ टक्के आणि महिलांना ५० टक्के आरक्षण
६	पशुपालकांना/ शेतक-यांना देशी बैलजोडी खरेदी करिता अनुदान	१) सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के २) अनुसुचित जाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५ टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	अ) भूमिहिन ब) वनहक्क धारक क) अत्यल्प भूधारक ड) अल्पभूधारक ई) महिला बचत गटातील लाभार्थी दिव्यांगासाठी ५ टक्के आणि महिलांना ५० टक्के आरक्षण

७	हायड्रोफोनिक तंत्राद्वारे चारा उत्पादन योजना	१)सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के २) अनुसुचित जाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	अ) भूमिहिन ब)वनहक्क धारक क)अत्यल्प भूधारक ड) अल्पभूधारक ई) महिला बचत गटातील लाभार्थी दिव्यांगासाठी ५ टक्के आणि महिलांना ५० टक्के आरक्षण
८	पशुपालकांना ३०० किलो प्रति बॅच क्षमता असलेल्या मिनी टीएमआर (Total Mixed Ration) उपकरण खरेदीसाठी अनुदान	१)सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के २) अनुसुचित जाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	अ) भूमिहिन ब)वनहक्क धारक क)अत्यल्प भूधारक ड) अल्पभूधारक ई) महिला बचत गटातील लाभार्थी दिव्यांगासाठी ५ टक्के आणि महिलांना ५० टक्के आरक्षण
९	पशुप्रजनन अ) शेतक-यांना त्यांच्या गायी /म्हशी मध्ये भ्रूण प्रत्यारोपण करणेसाठी अनुदान देणे	१)सर्व प्रवर्गासाठी १०० टक्के (मात्र भ्रूण प्रत्यारोपण करण्यासाठी विहित करण्यात आलेले सेवाशुल्क पशुपालकांने अदा करणे आवश्यक	स्वतःचे मालकीचे गाय / म्हैस भारत पशुधन पोर्टल वर नोंद असलेले पशुपालक , गोशाळा
१०	पशुप्रजनन ब) १००%अनुदानावर लिंग विनिश्चित रेतमात्रा (sex sorted semen) पुरवठा करणे	१)सर्व प्रवर्गासाठी १०० टक्के (मात्र भ्रूण प्रत्यारोपण करण्यासाठी विहित करण्यात आलेले सेवाशुल्क पशुपालकांने अदा करणे आवश्यक	स्वतःचे मालकीचे गाय / म्हैस भारत पशुधन पोर्टल वर नोंद असलेले पशुपालक , गोशाळा
११	इतर योजना :- अ) सुधारीत / देशी पारड्याची जोपासना अंतर्गत कालवडी / पारड्यांना पशुखादय पुरवठा (५०% अनुदान)	१)सर्व प्रवर्गासाठी ५० टक्के	स्वतःचे मालकीचे कालवडी / पारडी भारत पशुधन पोर्टल वर नोंद असलेले पशुपालक , ३ वर्षांचा विमा उतरविणे आवश्यक एक कुटुंबातील एक कालवड/ पारडी
१२	इतर योजना :- आ) नर पारडू (रेडकू) संगोपन व संवर्धन प्रोत्साहन योजना	१)सर्व प्रवर्गासाठी एका नर पारडू/ रेडकूच्या संगोपनासाठी प्रति पशु रु६०००/- चे अर्थसहाय्य	ज्या पशुपालकाकडे NDLM वर स्वतःच्या नावावर नोंद असलेले पारडू/ रेडकू असे शेतकरी (एका पशुपालकास कमाल १० पारडू /रेडकूच्या मर्यादित)

पशुसंवर्धन विभाग

मुख्यमंत्री ग्रामीण पशुधन उदयोजकता योजना (राज्यस्तरीय योजना)

अ.क्र.	योजनेचे नाव	अनुदानाचे स्वरूप	लाभार्थी निकष
१	लाभार्थ्यांना ०५ दुधाळ गाय/ म्हैस व ३ वर्षाचा विमा,शेड व साधन सामुग्री	अ) सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के ब) अनुसुचित जाती ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	अ) अत्यल्प भूधारक (१ हेक्टर पर्यंत भूधारक) ब) अल्प भूधारक (१ ते २ हेक्टरपर्यंत भूधारक) क) वनहक्क धारक ड) महिला बचत गटातील लाभार्थी
२	लाभार्थ्यांना ५०+५ शेळी / मेंढी गट ३ वर्षाचा विमा , शेड व साधन सामुग्री	अ) सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के ब) अनुसुचित जाती ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	अ) अत्यल्प भूधारक (१ हेक्टर पर्यंत भूधारक) ब) अल्प भूधारक (१ ते २ हेक्टरपर्यंत भूधारक) क) वनहक्क धारक ड) महिला बचत गटातील लाभार्थी
३	लाभार्थ्यांना किमान २००अंडी उत्पादन देणारे ५००० एक दिवशीय पक्षी, एक महिन्यांच्या खादयावरील खर्च,अर्धबंदिस्त /पिंजरा/गादी पध्दत शेड व ईतर साधन सामुग्री	अ) सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के ब) अनुसुचित जाती ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	अ) अत्यल्प भूधारक (किमान २० गुंटे स्वतःची जमीन) क)अल्प भूधारक (१ ते२ हेक्टर पर्यंत भूधारक) ड) वनहक्क धारक ई) महिला बचत गटातील लाभार्थी
४	शंतक-यांना / पशुपालकांना देशी / सुधारीत मांसल कुक्कुट ३००० ते ५००० पक्षांचे संगोपन प्रकल्पाद्वारे उदयोजकता योजना	अ) सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के ब) अनुसुचित जाती ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	अ) अत्यल्प भूधारक (किमान २० गुंटे स्वतःची जमीन) ब)अल्प भूधारक (१ ते२ हेक्टर पर्यंत भूधारक) क) वनहक्क धारक ड) महिला बचत गटातील लाभार्थी
५	१००० प्रति आठवडा अंडी उबवणी क्षमतेचे संयंत्र (Incubator, Hatcher), सोलर पुरवठा	१)सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के २) अनुसुचित जाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	अ) अत्यल्प भूधारक (किमान २० गुंटे स्वतःची जमीन) ब)अल्प भूधारक (१ ते२ हेक्टर पर्यंत भूधारक) क) वनहक्क धारक ड) महिला बचत गटातील लाभार्थी इ) सुशिक्षित बेरोजगार
६	मुरघास हार्वेस्टर (चार ओळी एकाच वेळी हार्वेट) व मुरघास बेलर संयंत्र	१)सर्वसाधारण लाभार्थी ५० टक्के २) अनुसुचित जाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५ टक्के क) अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील लाभार्थी ७५टक्के अनुदान आणि राणी दूर्गावती २० टक्के अनुदान	अ) अत्यल्प भूधारक (किमान २० गुंटे स्वतःची जमीन) ब)अल्प भूधारक (१ ते२ हेक्टर पर्यंत भूधारक) क) वनहक्क धारक ड) महिला बचत गटातील लाभार्थी इ) सुशिक्षित बेरोजगार

७	शेळी मेंढी /गाय/म्हैस/कुक्कुटपालन व्यवसायाद्वारे पकल्प धारकाने वित्तिय संस्थांकडून घेतलेल्या कर्जाची विहित मुदतीत परतफेड केल्यास व्याजदरात ४ टक्के सवलत देणे	घेतलेल्या कर्जावरील व्याज दरात ४ टक्के सवलत एकुण रु.४,००,०००/- च्या मर्यादित पूर्ण कर्जाची परतफेड झाल्यानंतर	बँकेकडून कर्ज घेऊन, शेळी/मेंढी /गाय/म्हैस/कुक्कुटपालन, चारा प्रक्रिया/ पशुखादय निर्मिती कारखाना. केंद्र व राज्य शासनाच्या अन्य अनुदान योजनेचा लाभ घेतलेला नसावा.
८	पशुपालकाकडील गाय/म्हैशीच्या गळयातील सेन्सर /स्मार्ट कॉलर बेल्ट प्रति गाय म्हैस रु.५०००/- व एका गोठयासाठी गेटवे रु १०,०००/- (५० टक्के अनुदान तत्वावर) किमान ५ ते ४० गायी म्हशी)	१)सर्वप्रवर्गासाठी ५० टक्के अनुदान तत्वावर (प्रति लाभार्थी रु.१,००,०००/- च्या मर्यादित)	स्वतःची भारत पशुधन पोर्टलवर नोंद असलेल्या किमान ५ गायी /म्हैस

अधिक माहितीसाठी :- डॉ. सुयोग मनोहर म्हस्कर पशुधन विकास अधिकारी (विस्तार) मोबा.नं. ७४९८५६४०८६